

בארבעה ממדים: כך המלחמה תחזק את ישראל

15.01.2024 | ד"ר רפאל בן לוי | written by

ישראל חטפה פגיעה קשה בנפש ובתדמית כמעצמה, אך עדיין יכולה לסיים את הלחימה במצב גיאופוליטי מחוזק ומשופר ביחס למצבה ערב המלחמה. אם נפעל נכון, ניתן יהיה למנף את ההישגים הצבאיים למקפצה גיאופוליטית במספר ממדים. הממד הראשון הוא בלימת הציר האיראני באזור. ברור שאסור לישראל לסיים את המלחמה לפני הכרעה ברורה מול חמאס, אך אסור להסתפק בהסרת האיום מעזה, אלא חייבים להמשיך עד להסרת האיומים האסטרטגיים הנשקפים גם מחיזבאללה ומהחות'ים. השגת הכרעה בשלושת הזירות הללו תהיה בעלת משמעות רחבה בהרבה מעבר להשבת הביטחון לעוטף ישראל בלבד.

ניצחון על חמאס הוא פגיעה בעיקר בציר האיסלאמיזם הסוני שמאיים על מדינות המפרץ מבפנים ומדינות אלו משוועות לראות את ישראל משלימה את המלאכה עד תומה. פגיעה משמעותית בחיזבאללה תשליך על כל הציר האיראני. ב-20 השנים האחרונות, איראן מחוללת שינוי פני האזור על ידי מימון, אימון וחימוש שלוחותיה בעיראק, סוריה, תימן ולבנון. חיזבאללה אינו רק עוד שלוחה איראנית, אלא השלוחה הגדולה והמרכזית ביותר ברשת הטרור האזורית, שיש לה תפקיד משמעותי באימון שלוחות נוספות כמו החות'ים. פגיעה אנושה בחיזבאללה לא רק תשיב את הביטחון לתושבי הצפון, אלא תפגע ישירות בציר האיסלאמיזם השיעי ואף עשויה להציל את לבנון מלהפוך לעוד רפובליקה איסלאמית, בצל הדומיננטיות ההולכת וגוברת של חיזבאללה בפוליטיקה הפנים לבנונית.

המימד השני הוא בזירה הימית. האיום מצד החות'ים חמור בעיקר בשל ההשלכות הכלכליות והוא מחייב את ישראל להיכנס לוואקום שנוצר בביטחון הים האדום. אמנם ישראל יכולה לפעול נגד האיום באמצעות תקיפות ממוקדות וחיסולים, אך עליה לראות במצב שנוצר הזמנה לבניית העוצמה הימית שלה לטווח הארוך. ישראל יכולה ליטול לעצמה תפקיד משמעותי בהבטחת חופש השיט ביים האדום וכן ביים התיכון וכך למצב את עצמה כשחקן מפתח בנתיבי השייט הללו, שהם בעלי חשיבות עולמית.

המימד השלישי הוא בייצוא ביטחוני. המלחמה מציבה אתגר גדול לכלכלה בישראל, אך בתוכו חבוי גם פוטנציאל חיובי. אתגרי הלחימה מאיצים תהליכי פיתוח של טכנולוגיות צבאיות חדשות, הן בתחום הטקטי קרקעי, והן בהגנה מפני טילים בליסטיים, סייבר ועוד. במקביל, בצל אתגרים ביטחוניים גוברים במקומות רבים עולם, יש כיום ביקוש הולך וגובר להצטיידות צבאית ונכונות להשקעה בביטחון. זו הזדמנות לישראל להפוך למשמעותית יותר כספק בתחומי ביטחון. לישראל יש את ההבנה הטכנית והיצירתיות ההנדסית שיכולה להציב אותה במגרש חדש כספק מערכות נשק בייחוד לזירת אירופה ולמזרח אסיה.

המימד הרביעי הוא דמוגרפי. שונאי ישראל בעולם יצאו מהצללים, והפגיעות ביהודים ברחבי העולם עלו לאין שיעור. התוצאה הצפויה לכך תהיה גל עלייה ממדינות מערביות. ישראל צריכה לעודד מגמה זו, ולדאוג להיות מקום אטרקטיבי גם מבחינה כלכלית לעולים ממדינות מפותחות. התוצאה יכולה להיות קפיצה דמוגרפית יהודית שתסייע לאתגרי ההתיישבות בכל הארץ, ובטווח הארוך ☒ להצלחת המאבק הדמוגרפי בין הים לירדן. הצלחה בתחום זה תוביל לביטול האיום המגולם ברעיון של מדינה פלסטינית בלב ארץ ישראל. במקומו נוכל לעבור לחזון חלופי של שליטה ישראלית עם ממשל עצמי מקומי לערביי יו"ש.

עקרון ברזל ביחסים בין אומות הוא שעוצמה וניצחון מביאים תמיכה ורצון לשתף פעולה מצד ידידים ויראה מצד אויבים. ישראל חייבת לעצמה, לנופלי טבח שמחת תורה וללוחמי צה"ל בחזית, למנף את ההישגים הצבאיים למקפצה מדינית של ישראל בגיאופוליטיקה האזורית והעולמית.

לכתוב פורסם במקור ראשון בתאריך 15.1.2024